

[H. P. Hansen (Sorø A.)]

alle Partifarver. Jeg gaar ud fra, at Rigsdagen vil slutte sig hertil. Dette maa ogsaa gælde Huslejen, thi en højere Husleje vilde være katastrofal for mange Tusinde Mennesker.

Man har ved mange Lejligheder henvist til, at hvis det var nødvendigt at forhøje Prisen paa en eller anden Vare, saa kunde Staten træde hjælpende til, og det har Staten ogsaa gjort i stor Udstrækning ved de mange Hjælpeforanstaltninger, der er gennemført. Det gælder Brødet. Her er efter min Mening en rationel Ordning, hvor Staten ved store Tilskud bidrager til, at Rugbrødet holdes nede paa en bestemt Pris, ens for alle, der køber det. Men det gælder ikke for de andre Hjælpeforanstaltninger. Der er udstedt Rabatkort til Køb af Kød, Flæsk, Mælk og Smør, og det er betydelige Beløb, Staten har stillet til Raadighed, men kun en begrænset Del af Befolkningen kommer i Betragtning ved Uddelingen af disse Kort; det er fortrinsvis Alders- og Invaliderentnydere, kronisk syge, enkebørnsunderstøttede Personer og dernæst Folk, der har været arbejdsløse i nogen Tid, og Folk paa Arbejdsdeling, for hvem Indtægten er betydeligt nedsat, der nyder godt af disse Foranstaltninger. Meget store Kredse af Medborgere, som har smaa Indtægter, nyder ikke godt deraf og mærker derfor, hver Gang Priserne forhøjes. Og for mange Lønarbejdere øges Vanskelighederne ved Begrænsningen i Adgang til Fortjeneste. Gentagne Gange har vi her i Rigsdagen vedtaget Love om Formidling og Sikring af Arbejdskraft til Landbruget. Det er gjort ud fra den rigtige Forudsætning, at det gjaldt om at sikre Arbejdskraften til Landbruget, saaledes at Høsten kunde bjærges i Hus. Det var ogsaa nødvendigt at sikre, at Roerne kunde blive luget og taget op i rette Tid. Det var ligeledes nødvendigt, at man fik iværksat den størst mulige Produktion af indenlandsk Brændsel.

Der har været Enighed om disse Loves Nødvendighed, og Rigsdagen er her gaaet saa vidt som ingen Sinde før, idet man har forbudt unge Landarbejdere Adgang til Tørvemoserne og har standset bestemte offentlige Arbejder for at skaffe Arbejdskraft til Landbruget og Tørveproduktionen. Alligevel lyder der stadig Klager over, at man mangler Arbejdskraft. Man kan se det nu og da i Bladene, som jo ikke altid holder sig tilbage. Det er kun en Maanedes Tid siden jeg læste et Referat fra et Landbomøde. Med den højtærede Formands Til-

ladelse vil jeg gerne oplæse et Par Citater i Løbet af min Tale.

Der var to Godsejere, som havde beklaget sig over, at det ikke var muligt at faa Arbejdere til Optagning af Kartoffler, og henstillede til deres Organisation, at der blev gjort noget i saa Henseende. Dertil svarede Præsidenten, en Greve:

„Ja, det er fuldstændig uholdbare Tilstande, vi er ude i. Det kan ikke gaa an, at det Erhverv, der skal skaffe Fødemidlerne i dette Land, ikke har den fornødne Arbejdskraft. Spørgsmaalet skal blive rejst, men stærke Kræfter staar os imod.“

Desværre oplyste den paagældende Præsident ikke, hvad det var for Kræfter, der gik imod. Men hvorledes er Forholdet? Jeg gentager: Vi har vedtaget disse Love. Hvad vil mon Greven egentlig have, man skal foretage videre?

Men nu dukker det Spørgsmaal frem: Hvorledes har Landbrugerne stillet sig over for disse Love; er de uden egen Skyld, hvis det nu og da har glippet med at skaffe den nødvendige Arbejdskraft? Jeg tror det ikke. Jeg tænker ikke her paa det Dyrtidstillæg, der blev nægtet Landarbejderne. Nej, jeg tænker paa, hvordan det er gaaet med Lovenes Anvendelse. Da Loven i 1941 var vedtaget, lod man fra Beskæftigelsescentralen gaa Bud ud til Beskæftigelsesudvalgene og til Arbejdsanvisningskontorerne med Meddelelse om, at man ønskede Oplysning om, hvilken Arbejdskraft der var Brug for ude paa Landet i den kommende Tid. I Midten af Maj Maaned forelaa Meddelelse om, at man ønskede 2 300 faste Medhjælpere i Tiden 1. Maj—1. Oktober. Naar man nu ved, at i Midten af Juli var der 111 000 faste mandlige Medhjælpere uden egen Husstand i Tjeneste hos Landbrugere, vil man forstaa, at 2 300 jo ikke er noget stort Tal — kun 2 pCt. af den Styrke, der allerede var i Arbejde. Man oplyste endvidere, at af midlertidig Arbejdskraft ønskede man i Maj og Juni Maaned 3 500 Medhjælpere, og senere ønskede man midlertidig Medhjælpere i et Antal af 2 300. Heroverfor stod 4 700, tilmeldt Arbejdsløshedskasser, Folk, der tidligere havde været beskæftiget ved Landbrugsarbejde. Beskæftigelsescentralen siger saa herom, at den stillede Opgave: at skaffe Arbejdskraft til Landbruget, er blevet løst, men Administrationen har haft mange Vanskeligheder, som kunde have været undgaet. Disse Vanskeligheder er følgende: Landmændene har ikke altid i tilstrækkelig Grad henvendt sig til Arbejdsanvisnings-